

Moció de la Junta de Portaveus a favor de l'assignació del 25% del pressupost autonòmic de Salut a l'Atenció Primària Pública

La salut s'ha convertit en una de les principals preocupacions de la població. En aquest sentit, l'atenció primària pública representa la porta d'accés al dret a la salut per a la majoria de la població, especialment de les persones i els col·lectius en situació de major vulnerabilitat. L'increment de les necessitats sanitàries de la població no s'han vist acompanyades de mesures eficaces ni d'un augment suficient de la inversió per reforçar l'atenció primària pública: al contrari, l'atenció primària pública ha estat la gran perjudicada de la manca d'inversió en l'última dècada.

La feblesa de l'atenció primària pública s'ha fet encara més evident durant la pandèmia. Hi ha hagut una discriminació indirecta en l'atenció sanitària de la població, en particular de les malalties no covid-19 com les persones que pateixen malalties cròniques o que tenen una major dependència del sistema (gent gran, malalts mentals, persones migrants o amb malalties cardiovasculars, diabetis o càncer, entre d'altres). El resultat han estat els retards i les deficiències en els diagnòstics i l'augment de les llistes d'espera, que incrementen el risc d'empitjorament de l'estat de salut de les persones. L'atenció primària pública és fonamental per prevenir i promoure la salut, ja que permet realitzar diagnòstics de manera precoç per a detectar problemes de salut abans que s'agreugin.

Malgrat l'abandonament, l'atenció primària pública sobreviu gràcies als seus professionals. La seva situació de sobrecàrrega laboral i precarietat ja era crònica abans de la pandèmia. En aquests moments el personal sanitari es troba exhaust, i la crisi sanitària posa en risc la seva salut física i mental. Els alts nivells d'ansietat i frustració han incrementat l'abandonament laboral, un efecte molt perillós en un sistema infradotat i amb dificultat per trobar nou personal. Els discursos i aplaudiments d'agraïment al personal sanitari durant els moments més crítics de la pandèmia s'han de traduir en mesures concretes per ampliar les plantilles i millorar-ne les condicions laborals, que redundin en un millor accés al dret a la salut i qualitat de l'atenció sanitària.

Fa dotze anys que l'OMS i Relators de l'ONU insten els Estats a reforçar l'atenció primària pública destinant almenys el 25% del pressupost sanitari. L'OMS estima que l'atenció primària pública pot satisfer més del 70% de les necessitats de salut de les persones al llarg de la seva vida. Malgrat això, els pressupostos del Govern per al 2022 només destinen només el 17%, sense desglossar suficientment quines partides són incloses en aquest àmbit. Dels 11.215 milions d'euros destinats a Salut, 1.885 estan previstos per l'atenció primària pública. Aquesta xifra representa un augment respecte l'any anterior de 323 milions, però resulta del tot insuficient per cobrir les necessitats de personal i de recursos que garanteixin l'accés universal del dret a la salut de la ciutadania. L'atenció primària pública és el puntal de la salut i del benestar social i, per tant, cal que es reflecteixi en els pressupostos.

Cal rescatar l'atenció primària pública de la situació de col·lapse amb un major augment pressupostari que serveixi per desplegar mesures ràpides i eficaces. A més, cal establir indicadors d'avaluació de les seves necessitats per tal determinar la distribució dels recursos, i cal transparència de quines partides i segons quins criteris són incloses en el seu pressupost. Per tant, destinar el 25% ha de ser un primer pas per a l'augment progressiu i d'acord amb les necessitats sanitàries de la població. Els sistemes de salut basats en una atenció primària pública forta garanteixen nivells de salut més alts a la població, són més equitatius i eficients en l'ús de recursos, i disminueixen les desigualtats i la mortalitat.

Instem el Govern de la Generalitat de Catalunya i els diferents grups parlamentaris que en la negociació dels pressupostos del 2023 s'augmenti el pressupost destinat a l'atenció primària pública fins a arribar al 25% del pressupost sanitari. La pandèmia ha de servir com a punt d'inflexió per repensar el sistema sanitari públic i enfortir l'accés al dret a la salut. Són moltes les dificultats i els reptes socials i econòmics a conseqüència de la pandèmia, però la millor sortida d'aquesta crisi és la protecció i el respecte dels drets humans de forma indivisible i universal. L'enfortiment de l'atenció primària pública és essencial per garantir el dret a la salut i la resistència del sistema sanitari davant les noves necessitats i amenaces.

Per aquests motius la Junta de Portaveus adopta el següent

ACORD

PRIMER.- Destinar el 25% del pressupost sanitari a l'atenció primària pública, tal com recomana l'OMS, i una vegada assolit, incrementar de forma progressiva els recursos materials i personals per donar resposta a les necessitats de la ciutadania en el seu accés al dret a la salut.

SEGON.- Garantir la transparència sobre quines despeses són incloses en el pressupost de l'atenció primària pública en els pressupostos anuals.

TERCER.- Comunicar aquest acord municipal al President de la Generalitat de Catalunya, al Departament d'Economia i Hisenda, al Departament de Salut i a les entitats Amnistia Internacional Catalunya (info@amnistiacatalunya) i Marea Blanca.

Sabadell, 30 de juny de 2022